

МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ФОРУМ

**«МЕДИЦИНА СЬОГОДЕННЯ
І МАЙБУТНЬОГО: ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»**

*05 грудня 2025 року
м. Одеса, Україна*

¹²⁵⁶
1996
LIHA-PRES

¹²³³
| Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова:

К.В. Громошенко – д. ю. н., професор, ректор Міжнародного університету.

Перший заступник голови:

В.О. Лефтеров – д. психол. н., професор, перший проректор Міжнародного університету.

Заступники голови:

В.Б. Бедан – к. психол. н., доцент, начальниця відділу аспірантури та науково-дослідної роботи Міжнародного університету; **О.Л. Заградська** – к. мед. н., доцент, декан факультету стоматології Міжнародного університету; **В.Н. Кукушкін** – к. мед. н., доцент, декан факультету медицини та громадського здоров'я Міжнародного університету.

Члени оргкомітету:

Ірина БОРИСЮК – завідувачка кафедри загальної та клінічної фармакології, д.мед.н., професорка; **Світлана ВРУБЛЕВСЬКА** – доцентка кафедри внутрішніх хвороб, к.мед.н., доцентка; **Світлана ГАЛИЧ** – завідувачка кафедри акушерства, гінекології та педіатрії, д.мед.н., професорка; **Анатолій ГОЖЕНКО** – голова науково-методичної ради, професор кафедри загально-медичних наук, д.мед.н., професор; **Тамара ЄРЬОМЕНКО** – директорка факультету післядипломної медичної освіти Міжнародного університету; **Людмила ЄФРЕМЕНКОВА** – завідувачка кафедри внутрішніх хвороб, д.мед.н., професорка; **Катерина КИРИЧЕНКОВА** – доцент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів, к.мед.н. доцент; **Ліна КОВАЛЬЧУК** – професор кафедри загально-медичних наук, д.мед.н. доцент; **Гліб КРУТІЙ** – Голова факультету медицини та громадського здоров'я Первинної профспілкової організації студентів Міжнародного університету, здобувач 5 курсу спеціальності «Медицина»; **Микола КУЧЕРЕНКО** – в.о. завідувач кафедри загально-медичних наук, к.мед.н., доцент; **Марія ОДАРІЙ** – здобувачка 2 курсу спеціальності «Стоматологія», Голова студентського самоврядування факультету стоматології Міжнародного університету; **Микола МИХАЙЛОВ** – проректор з економічної, інноваційної та виховної діяльності Міжнародного університету; **Галина ПЕКЛІНА** – професор кафедри загальної та клінічної фармакології, д.мед.н.; **Олександр СУСЛОВ** – член Ради молодих вчених Міжнародного університету, здобувач ступеня доктора філософії за спеціальністю І2 Медицина; **Олег ТАРАБРІН** – завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів, д.мед.н., професор; **Костянтин ХОДОРЧУК** – доцент кафедри акушерства, гінекології та педіатрії, к.мед.н., доцент; **Леонід ЧУЛАК** – завідувач кафедри загальної стоматології, д.мед.н., професор; **Юлія ЧУМАКОВА** – професор кафедри загальної стоматології Міжнародного університету, д.мед.н., гарант освітньо-наукової програми І1 Стоматологія; **Юлія ШАРАПАНОВСЬКА** – директорка медичного фахового коледжу Міжнародного університету, доктор філософії; **Юрій ШИПІЛОВ** – здобувач ступеня доктора філософії за спеціальністю І1 Стоматологія; **Нікіта ШПУНЯР** – здобувач 2 курсу спеціальності «Терапія та реабілітація» заступник Голови факультету медицини та громадського здоров'я Первинної профспілкової організації студентів Міжнародного університету.

Медицина сьогодні та майбутнього: тенденції, виклики та перспективи розвитку системи охорони здоров'я : міжнародний науково-практичний форум, 05 грудня 2025 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 280 с.

ISBN 978-966-397-559-7

До збірника увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників матеріалів міжнародного науково-практичного форуму «Медицина сьогодні та майбутнього: тенденції, виклики та перспективи розвитку системи охорони здоров'я» у м. Одесі 05 грудня 2025 року у Міжнародному університеті.

Збірник зібраний та підготовлений до друку відділом аспірантури і науки Міжнародного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК 61(062.552)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗДОРОВ'Я МАТЕРІ ТА ДИТИНИ – ЗАПОРУКА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Поінформованість та бар'єри вакцинації проти ВПЛ серед батьків дівчат-підлітків Андрієць О. А., Андрієць А. В., Сохацька А. В.	11
Особливості репродуктивних установок студентської молоді у сучасних умовах Астахов В. М.	15
Вплив військових подій на здоров'я дітей та дівчат-підлітків Галич С. Р., Ольшанська А. В.	18
The influence of maternal perinatal psychological disorders on child development Hnida N. I., Kukushkin V. N., Hnidoi I. M.	23
Modern strategies in perinatal depression treatment Hnidoi I. M., Galych S. R., Hnida N. I.	26
Оцінка застосування різних підходів у лікування та профілактики ендометріозу при ендоскопічних операціях Гордєєв В. М.	29
Елімінація передачі ВІЛ, сифілісу та гепатитів від матері до дитини в Україні: усвідомлена необхідність в умовах демографічних загроз Нізова Н. М.	32

СЕКЦІЯ 2. СТОМАТОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я Й ЗАГАЛЬНОСОМАТИЧНИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ

Флегмони піднижньощелепного простору: сучасний погляд на патогенез, анатомо-топографію, діагностику та хірургічне лікування Бражнік Д. І.	36
Regenerative Dentistry: Current Trends and Challenges Volokhova L. B.	40
Вплив COVID-19 на антимікробний потенціал ротової рідини хворих на хронічний рецидивуючий афтозний стоматит Гевкалюк Н. О.	43

Експериментально обґрунтована методика профілактики ускладнень операції препарування твердих тканин зубів, що використовуються під опору незнімних конструкцій	
Дюдін І. Л., Томілін В. Г., Кричка Н. В.	47
Вплив надмірної маси тіла у експериментальних тварин на ушкодження тканин пародонту при застосуванні незнімної ортодонтичної техніки	
Заградська О. Л., Базер Бачі Бадр Еддін	50
Відновлення конгруентності поверхні базисів повних знімних протезів щодо протезного ложа	
Заградська О. Л., Горбунов А. А.	53
Складові компоненти склокомпозиційних матеріалів для покриття дентальних імплантатів	
Кірічек О. В., Альбакр Ахмед	56
Дослідження навантажень при відкушуванні їжі штучними зубами фронтальної ділянки при виготовленні адгезивних незнімних конструкцій	
Кузнецов Р. В.	60
Оцінка ефективності сучасних методів прискорення загоєння післяопераційних ран шкіри обличчя	
Никитинська Є. Д.	62
Зміни показників індексу гігієни порожнини рота у пацієнтів, які мають пірсинг	
Савельєва Н. М., Шатов П. О.	66
Аналіз результатів експлуатації незнімних конструкцій зубних протезів	
Сідорова О. В., Погоріла А. В.	68
Особливості використання знімних та незнімних конструкцій при ортопедичному лікуванні пацієнтів з дефектами зубних рядів ускладнених станом протезного ложа	
Ступницький І-О. Р., Ступницький Р. М.	71
Investigation and assessment of the use of a novel domestic bioactive glass-ceramic material for dental implant surface coating	
Fedotova O. L.	75
Результати опитування людей молодого віку щодо ризиків розвитку кислотної ерозії емалі та гіперчутливості дентину	
Хандусенко М. В., Чумакова Ю. Г.	78
Лікування рекурентного (рецидивуючого) тонзиліту в профілактиці карієсу	
Чернишева І. Е.	81

Властивості визначення відносного подовження А-силіконового відбиткового матеріалу з декоментаційними властивостями Янішен І. В., Бугаєв В. Ю.	83
Рациональне визначення протетичної площини при ортопедичному лікуванні пацієнтів із частковою та повною втратою зубів Янішен І. В., Капелько Д. П.	85
Клінічне застосування об'ємно-тонічного моделювання базису повного знімного пластинкового протеза Янішен І. В., Куліш С. А., Кричка Н. В.	88
Аспекти застосування А-силіконових кап-протекторів для тимчасової реабілітації пацієнтів із дефектами зубних рядів Янішен І. В., Лобанов А. І.	91
Сучасні стратегії виявлення та лікування підвищеного стирання твердих тканин зубів Янішен І. В., Петроченко Г. В.	94
Аналіз динаміки зменшення атрофічних процесів тканин протезного ложа як критерій оцінки ортопедичного лікування знімними конструкціями зубних протезів Янішен І. В., Погоріла А. В., Андрієнко К. Ю.	97

СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ В УКРАЇНІ: МЕДИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Медико-психологічна реабілітація та соціальний супровід військовослужбовців з наслідками бойового стресу Аймедов К. В.	101
Комплексна реабілітація пацієнтів із наслідками травм кінцівок та головного мозку: синергія фізичних, ерго- та нейротерапевтичних методів Адресва Т. О., Малихіна Т. І., Крижановська А. Б.	105
Гравітаційні тренажери в системі фізичної реабілітації: пропріоцептивний та нейром'язовий підходи Велінов Г. П.	108
Online Psychotherapy as a Tool of Psychological Support in Rehabilitation Hnidoi R. I.	111
Особливості запровадження реабілітації хворих з патологією нервової системи: сучасний стан в Україні Дзигал О. Ф.	114

СУЧАСНІ СТРАТЕГІІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ЛІКУВАННЯ ПІДВИЩЕНОГО СТИРАННЯ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ

Янішен І. В.

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри ортопедичної стоматології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

Петроченко Г. В.

*очний аспірант кафедри ортопедичної стоматології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

Актуальність. Підвищене стирання твердих тканин зубів є однією з найбільш поширених стоматологічних патологій, що має тенденцію до зростання серед пацієнтів різного віку [1, р. 1110]. За даними літератури, частота даного стану коливається від 3% до 83,2% залежно від вікової групи та регіону проживання [2, р. 25]. Проблема є поліетіологічною: на розвиток стертості впливають ендогенні та екзогенні фактори, серед яких парфункції жувальної мускулатури, порушення оклюзійних взаємовідносин, дієтичні звички, кислотний вплив та структурні дефекти емалі [1, р. 1112; 3, р. 439]. Прогресування патологічного стирання призводить до зменшення висоти прикусу, функціональних розладів скронево-нижньощелепного суглоба, підвищеної чутливості зубів, естетичних порушень та зниження якості життя пацієнтів [3, р. 441].

Своєчасна діагностика оклюзійних суперконтактів та раннє ортопедичне втручання дозволяють запобігти подальшій втраті твердих тканин, нормалізувати функціональний стан зубощелепної системи та попередити розвиток вторинних деформацій [4, р. 1037]. У зв'язку з цим постає необхідність удосконалення методів діагностики та застосування сучасних індивідуалізованих шин-кап або інших конструкцій, спрямованих на стабілізацію оклюзії та захист зубних рядів від надмірного навантаження.

Мета роботи. Проаналізувати сучасні дані літературних щодо причин, механізмів розвитку, методів діагностики й лікування підвищеного стирання твердих тканин зубів.

Матеріали та методи. Під час підготовки огляду було проведено аналіз сучасних наукових публікацій, присвячених проблемі підвищеного

стирання твердих тканин зубів, його етіології, клінічним проявам, діагностичним підходам та методам ортопедичної корекції. Пошук джерел здійснювався у базах даних PubMed, Google Scholar, Web of Science, Scopus, а також у науково-практичних виданнях України за період 2020–2025 рр. Аналіз літературних джерел проводився шляхом порівняльного узагальнення даних з подальшою систематизацією результатів за ключовими напрямками: етіологія і патогенез, клінічні прояви, діагностика, ортопедичні методи корекції, протоколи виготовлення та використання шин-кап. Отримані дані були інтерпретовані з урахуванням сучасних підходів до біомеханіки жувального апарату та принципів функціонально орієнтованої оклюзійної реабілітації.

Результати. Метааналіз даних літератури, підтверджує, що частота патологічного стирання з віком збільшується, а клінічні прояви мають прогресуючий характер, що знижує якість життя пацієнтів [4, р. 1039]. Етіологічна структура є багатокомпонентною. У сучасній літературі наголошується на поєднанні абразивних, ерозивних і атритивних механізмів, де ключовими тригерами виступають дієтична кислотна дія, функціональні та парафункціональні навантаження, зміни реологічних властивостей слини та загальносоматичні стани [5, р. 103621]. Водночас, взаємозв'язок між бруксизмом та ступенем стертості залишається не повністю однозначним: кореляція між нічними епізодами бруксизму та обсягом втрати тканин може бути слабкою або варіювати залежно від типу навантаження і анатомічних умов пацієнта [6, р. 12]. Питання корекції оклюзійних взаємовідносин та застосування шин-кап для стабілізації прикусу широко висвітлено у низці досліджень останніх років. Також у наукових роботах автори відзначили зменшення суб'єктивних симптомів та частоти епізодів бруксизму при застосуванні індивідуальних оклюзійних шин [7, р. 1516137]. Проте дані, щодо довготривалої ефективності шин, залишаються недостатніми через різноманітність конструкцій, методики підбору та критеріїв оцінки результатів. Комбіновані підходи, що включають тимчасову нормалізацію оклюзії за допомогою шин та подальше пошарове відновлення оклюзійної висоти, демонструють найкращі функціональні результати [8, р. 702].

Висновки. Підвищене стирання твердих тканин зубів є поширеною мультифакторною патологією, що супроводжується порушенням оклюзійних та артикуляційних взаємовідносин, функціональними змінами у жувальних м'язах та скронево-нижньощелепних суглобах. Доведено, що корекція оклюзії та застосування індивідуальних лікувально-діагностичних кап дозволяють знизити навантаження на зубо-щелепну систему, стабілізувати прикус і сповільнити прогресування стирання зубів. Комплексний підхід, що включає аналіз оклюзії, відновлення морфології зубних рядів та використання сучасних матеріалів, є оптимальним шляхом

підвищення ефективності лікування та профілактики у пацієнтів із даною патологією.

Література:

1. Oudkerk J, Grenade C et al. Risk factors of tooth wear in permanent dentition: A scoping review. *J Oral Rehabil.* 2023;50(10):1110–1165. doi: 10.1111/joor.13489. PMID: 37147932.

2. Kontaxopoulou I, Alam S. Risk Assessment for Tooth Wear. *Prim Dent J.* 2015;4(3):25-9. doi: 10.1308/205016815815944641. PMID: 26556515.

3. Leven AJ, Ashley M. Epidemiology, aetiology and prevention of tooth wear. *Br Dent J.* 2023;234(6):439-444. doi: 10.1038/s41415-023-5624-0. PMID: 36964373.

4. Ortiz AC, Fideles SOM et al. Updates in association of gastroesophageal reflux disease and dental erosion: systematic review. *Expert Rev Gastroenterol Hepatol.* 2021;15(9):1037-1046. doi: 10.1080/17474124.2021.1890030. PMID: 33571021.

5. Hardy RS, Bonsor SJ. The efficacy of occlusal splints in the treatment of bruxism: A systematic review. *J Dent.* 2021;108:103621. doi: 10.1016/j.jdent.2021.103621. PMID: 33652054.

6. Chan AKY, Tsang YC, et al. Tooth Wear in Older Adults: A Review of Clinical Studies. *Geriatrics (Basel).* 2024;9(1):12. doi: 10.3390/geriatrics9010012. PMID: 38247987.

7. Marchan SM, Rafeek RN, Smith WAJ. The Influence of demographic variables on the prevalence and severity of tooth wear in a Trinidadian population. *Front Oral Health.* 2025;6:1516137. doi: 10.3389/froh.2025.1516137. PMID: 40692700.

8. Popescu AM, Ionescu M, et al. Oral Clinical and Radiological Signs of Excessive Occlusal Forces in Bruxism. *Diagnostics (Basel).* 2025;15(6):702. doi: 10.3390/diagnostics15060702. PMID: 40150044.